

PRIM MINISTRU

Doamnă vicepreședinte,

În conformitate cu prevederile art. 111 alin. (1) din Constituție și în temeiul art. 25 lit. (b) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul Administrativ, Guvernul României formulează următorul:

PUNCT DE VEDERE

referitor la *propunerea legislativă pentru modificarea art. 46 din Legea nr. 14/2003 a partidelor politice*, inițiată de domnii deputați USR Silviu Dehelean și Adrian Giurgiu împreună cu un grup de parlamentari USR (Bp. 412/2022, L 512/2022).

I. Principalele reglementări

Inițiativa legislativă are ca obiect de reglementare modificarea art. 46 alin. (1) lit. b) din *Legea nr. 14/2003 a partidelor politice, republicată*, astfel încât inactivitatea unui partid politic să se constate în cazul în care acesta „*nu a desemnat niciun candidat, singur sau în alianță, în nicio campanie electorală pe parcursul a cinci ani, cu excepția celei prezidențiale*”.

În acest sens, potrivit *Expunerii de motive*, este necesară „*eliminarea condiției înscrierii listelor de partid în toate competițiile electorale*”, măsura aducând „*beneficiul posibilității de a exista partide locale, independent de necesitatea participării cu candidați la toate tururile de scrutin*”.

II. Observații

Menționăm că oportunitatea adoptării modificării propuse de inițiatori trebuie analizată prin prisma misiunii publice conferite de legiuitor partidelor politice.

Astfel, potrivit art. 8 alin. (2) din *Constituția României, republicată*, coroborat cu art. 1 din *Legea nr. 14/2003 a partidelor politice, republicată*, partidele politice sunt persoane juridice de drept public, respectiv asociații cu caracter politic ale cetățenilor români cu drept de vot, care participă în mod liber la formarea și exercitarea voinței lor politice, îndeplinind o misiune publică garantată de *Constituție*.

În considerarea regimului juridic special conferit partidelor politice, legiuitorul constituant a stabilit în cadrul art. 73 alin. (3) lit. b) din *Legea fundamentală* că organizarea, funcționarea și finanțarea partidelor politice se reglementează prin lege organică.

De asemenea, în cadrul art. 2 din *Legea nr. 14/2003* sunt enumerate obiectivele activității partidelor politice, între acestea numărându-se participarea cu candidați în alegeri și la constituirea unor autorități publice, precum și stimularea participării cetățenilor la scrutinuri, potrivit legii.

Raportat la argumentele prezentate de inițiatori, în cadrul *Expunerii de motive*, arătăm că desemnarea de candidați în alegeri constituie una dintre condițiile de „*existență*” a partidelor politice, astfel cum a stabilit Curtea Constituțională, în cadrul *Deciziei nr. 286 din 11 mai 2016*¹, reținând următoarele:

„(...) potrivit art. 45 coroborat cu art. 46 alin. (1) lit. b) din *Legea nr. 14/2003*, una dintre situațiile de dizolvare pe cale judecătorească a unui partid politic este aceea în care „nu a desemnat candidați, singur sau în alianță, în două campanii electorale succesive, cu excepția celei prezidențiale, în minimum 75 de circumscripții electorale în cazul alegerilor locale, respectiv o listă completă de candidați în cel puțin o circumscripție electorală sau candidați în cel puțin 3 circumscripții electorale, în cazul alegerilor parlamentare.” Așadar, (...) prin instituirea unor condiții de reprezentativitate în privința candidaților partidelor se evită o fragmentare politică excesivă; practic, partidele care nu au forța politică de a desemna candidați în alegeri intră sub

¹ referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 49 alin. (2) din *Legea nr. 115/2015 pentru alegerea autorităților administrației publice locale, pentru modificarea Legii administrației publice locale nr. 215/2001, precum și pentru modificarea și completarea Legii nr. 393/2004 privind Statutul aleșilor locali*.

incidența cauzei de dizolvare menționate. Fără îndoială că nu toate partidele politice au aceeași forță politică, de aceea obligația instituită prevăzută de legiuitor a fost configurată în sensul desemnării unui număr minim de candidați la alegerile parlamentare și locale, care să asigure că partidul politic constituit este în măsură să realizeze rolul său constituțional, stabilit de art. 8 din Constituție (...), respectiv de Legea partidelor politice nr. 14/2003 (...)."

Însă, prin modificarea textului art. 46 alin. (1) lit. b) din *Legea nr. 14/2003*, în sensul propus de inițiatori, s-ar institui posibilitatea partidelor politice de a nu participa la nicio consultare electorală națională timp de aproximativ 5 ani, interval care ar putea include, după caz, două rânduri de alegeri parlamentare, respectiv de alegeri locale, permițând însă continuarea existenței partidului politic prin desemnarea de candidați exclusiv la alegerile pentru Parlamentul European, care se organizează odată la 5 ani.

Apreciem că o astfel de ipoteză nu corespunde în totalitate rolului conferit partidelor politice, stabilit de art. 8 din *Constituție*, neasigurând participarea acestora la constituirea autorităților publice naționale.

Semnalăm că inițiatorii propunerii legislative au în vedere „*partidele locale*” care sunt interesate, de regulă, să participe la alegerile pentru autoritățile administrației publice locale, dar, în același timp, prin utilizarea expresiei „*nu a desemnat niciun candidat*” din cuprinsul lit. b), cerințele participării la alegeri, oricare ar fi natura alegerilor, sunt diminuate substanțial.

Prin urmare, opinăm că un partid politic care, de exemplu, depune o listă de candidați, care poate fi și o listă incompletă, pentru o singură circumscripție electorală (comunală) la oricare dintre alegerile locale organizate, nu poate fi considerat un partid politic „*activ*” deși, în condițiile literei b) [alin. (1) al art. 46 din *Legea nr. 14/2003*], astfel cum este modificată de propunerea legislativă, acest partid politic nu se află într-o situație de dizolvare pe cale judecătorească din cauza „*inactivității*”.

Facem trimitere, în acest sens, la textul *Deciziei Curții Constituționale nr. 286 din 11 mai 2016* în cadrul căruia se menționează că „*Partidele politice trebuie să aibă un minim de forță/susținere pentru a realiza rolul lor constituțional, probată prin posibilitatea de a desemna candidați, la alegerile locale și parlamentare, în caz contrar neputând revendica statutul de partid politic. Pentru acestea din urmă există posibilitatea să își continue existența ca simple forme de asociere a*

cetățenilor, cu condiția ca înființarea și desfășurarea activității lor să se realizeze potrivit legii, pentru realizarea scopurilor dorite de membrii lor și în conformitate cu opțiunile acestora, exprimate în mod liber, pe plan social, cultural, economic și chiar politic.”

III. Punctul de vedere al Guvernului

Având în vedere considerentele menționate, Parlamentul va decide cu privire la oportunitatea adoptării acestei inițiative legislative.

Cu stimă,

Nicolae-Ionel CIUCĂ

Doamnei senator Alina-Ștefania GORGHIU
Vicepreședintele Senatului